

Rellotge de sol de matí de la Casa de la Vila

Arenys de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Carrer de Josep Anselm Clavé, núm. 1

Coordenades:

Latitud: 41.57945
Longitud: 2.55165
UTM Est (X): 462625
UTM Nord (Y): 4603182

Classificació

Número de fitxa: 08006 - 353
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia: Element arquitectònic
Estil / època: Modern
Segle: XVIII
Any: 1763
Estat de conservació: Regular
Notes de conservació: No conserva el gnòmon.
L'Ajuntament d'Arenys de Mar, amb el suport del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) de la Generalitat, va dur a terme els treballs de recuperació l'any 2022.
Protecció: Inexistent
Tipus de protecció: Inexistent
Accés: Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat: Pública
Titular: Ajuntament d'Arenys de Mar (Riera del Bisbe Pol, núm. 8, 08350 Arenys de Mar)
Autoria de la fitxa: Jordi Montlló Bolart

Descripció

Relloctge de sol situat a la façana orientada a migdia de la Casa de la Vila, entre la primera i segona planta. És del tipus vertical declinant. Les seves mides són aproximadament de l'ordre del 1'30 m d'alçada. Sembla que la decoració original del rellotge anava més enllà dels límits actuals i que hi ha varies etapes decoratives.

S'observa un pla vertical policromat emmarcat. A l'interior del requadre, les línies horàries i un astre solar antropomorf. Les línies horàries visibles, de color negre, marquen senceres des de les 7 del matí fins a les 3 de la tarda (des de la part inferior del sol fins el marc interior). Mentre que les mitges hores són curtes i visibles entre les hores. Les hores que es veuen actualment de color negre, semblen més modernes, pintades damunt d'unes de més antigues, molt més precises.

L'astre és d'un color daurat envellit amb alguna tonalitat rogenca, sense delimitació de cap cercle solar a l'exterior. S'identifiquen els ulls ametllats, les celles que baixen cap el nas (totalment esborrat) i molt lleugerament la boca.

A l'exterior hi ha l'emmarcament pròpiament dit del rellotge. A la part superior, s'identifica el que sembla una corona amb l'any "1763" al seu interior. A ambdós costats, s'hi ha pintat una decoració de fulles d'acant, també daurades.

Als costats laterals i inferior de l'emmarcament del quadrant s'hi disposen les hores, en xifres àrabs. Les 7 a mà esquerra fins arribar a les 12 del migdia, hora de l'Àngelus, prosseguint fins a les 3 de la tarda. A la part inferior d'aquest hi ha una franja decorativa pintada de color blau i al seu interior una sanefa de fulles daurades d'acant. A ambdós costats de l'extrem superior del quadrant s'hi observa un test perfilat amb un peu, semblant a una copa i decoració vegetal sobresortint del seu interior.

Per damunt del quadrant descrit, sobresurten les restes d'una circumferència rogenca i entre les onze i les dotze del migdia sembla a primera vista que hi hauria les restes de la campana que senyala l'hora de l'Àngelus. I potser també la xifra "6" més identificable a mà dreta però sense determinar.

S'observen algunes línies esgrafiades molt fines fets per un quadranter. No té gnòmon i en la restauració no s'hi ha contemplat tornar-ne a posar.

Observacions:

Aquest rellotge no consta a l' Inventari de Rellotges de sol dels Països Catalans de la Societat Catalana de Gnomònica.

Història

Durant l'any 2021 s'iniciaren les tasques de manteniment de les façanes de l'Ajuntament d'Arenys de Mar posant al descobert dos rellotges de sol visibles des de la Plaça de la Vila i del carrer Ample; un de matí i un de tarda, realitzats ambdós per quadranter del segle XVIII. Amb el suport del Centre de Restauració de Béns Mobles de Catalunya (CRBMC) s'iniciaren els treballs de recuperació i conservació.

El rellotge de la façana del carrer Ample, correspon a un rellotge realitzat l'any 1763 on la restauradora determinà tres etapes decoratives superposades entre els segles XVIII i XIX. La pintura visible actualment correspon a la primera etapa, ja que les pintures són d'una excel·lent qualitat.

El rellotge de la façana de la Plaça de la Vila, de gran bellesa, conté a la seva part inferior, un text que reproduïx l'article 373 de la Constitució de Cadis de 1812 "*TODO ESPAÑOL TIENE / DERECHO DE REPRESENTAR A LAS CORTES O / AL REY PARA RECLAMAR LA OBSERVANCIA / DE LA CONSTITUCION. Const. Esp. TX unico Art 373*". La Comissió del Pla especial de protecció del patrimoni arquitectònic del municipi acordà tapar la inscripció, per tal de protegir-la.

Durant els treballs de conservació, la restauradora localitza tres elements murals, realitzats entre els segles XVIII i XIX, datables de quan l'edifici era un hostel i posteriorment, a partir de 1772 quan ja esdevé Casa de la Vila. A la part superior del quadrant hi ha el rellotge realitzat al segle XVIII, amb tota probabilitat en el mateix moment que el rellotge que hi ha a la façana de llevant-migdia. En segon lloc, hi ha un cortinatge que segons la restauradora podria haver emmarcat una placa, però que potser correspon a una decoració afegida posteriorment al rellotge, per dignificar-lo com un lema. Finalment, a la part inferior, s'hi localitzà el text que reproduïx l'article 373 de la Constitució espanyola de 1812 que segurament fou pintat durant el Trienni Liberal (1820-1823).

Bibliografia

GRANERO, Marina (2022). *Conservació i restauració de les pintures murals de la façana de l'Ajuntament d'Arenys de Mar. Informe d'Intervenció*. Inèdit.

Enllaços d'interès:

[Web de l'Ajuntament](#)

